

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.10.2011
KOM(2011) 613 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Przyszłość Funduszu Solidarności Unii Europejskiej

SPIS TREŚCI

1.	Wyniki ośmiu lat interwencji z Funduszu Solidarności.....	3
2.	Zagadnienia i Pytania	4
2.1.	Nieproporcjonalna liczba wniosków opartych na kryteriach „wyjątkowych”	4
2.2.	Niejasne kryterium regionalne i brak przejrzystości.....	4
2.3.	Zdolność reagowania i postrzeganie Funduszu.....	5
2.4.	Zakres.....	6
2.5.	Finansowanie.....	6
3.	Wniosek z 2005 r. w sprawie zmienionego Funduszu Solidarności z rozszerzonym zakresem.....	7
4.	Specjalne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego (kontrola wykonania zadań) ..	8
5.	Wyniki badania COCOF z 2010 r.	8
6.	Dostosowanie rozporządzenia.....	9
6.1.	Jasno określony zakres działania Funduszu Solidarności	9
6.2.	Nowa, prosta definicja „klęsk o zasięgu regionalnym”	10
6.3.	Przyspieszenie płatności i wprowadzenie zaliczek	11
6.4.	Reagowanie na klęski postępujące stopniowo	12
6.5.	Połączenie decyzji o przyznaniu dotacji oraz porozumień wykonawczych	13
6.6.	Zwiększenie skuteczności Funduszu na rzecz odporności na klęski i zmiany klimatyczne	13
7.	Klauzula solidarności w art. 222 TFUE.....	14
8.	Podsumowanie i wnioski	14
	Załącznik 1: Progi w przypadku poważnych klęsk stosowane w 2011 r.	16
	Załącznik 2: Wnioski o pomoc z Funduszu Solidarności UE w latach 2002 – 2010	17
	Załącznik 3: Przegląd danych statystycznych dotyczących wniosków o pomoc z Funduszu Solidarności.....	20
	Załącznik 4: Fundusz Solidarności UE – wnioski o finansowanie w przypadku nadzwyczajnej klęski o zasięgu regionalnym 2002-2010 Symulacja regionalnego PKB (n-3)	21

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Przyszłość Funduszu Solidarności Unii Europejskiej

1. WYNIKI OŚMIU LAT INTERWENCJI Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE)¹ utworzono w 2002 r. w celu zapewnienia UE instrumentu umożliwiającego skuteczne reagowanie na poważne klęski żywiołowe dotyczące państwa członkowskie lub państwa negocjujące swoje przystąpienie do UE². Wcześniej nie istniał taki instrument w przypadku działań wewnętrznych.

Do końca 2010 r. Komisja otrzymała 85 wniosków o pomoc finansową z 23 różnych państw: 27 z tych wniosków należy do kategorii „poważna klęska żywiołowa”, która stanowi główny zakres stosowania Funduszu. W rozporządzeniu definiuje się poważne klęski jako klęski powodujące szkody przekraczające próg określony dla każdego państwa i zdefiniowany jako 0,6 % dochodu narodowego brutto (DNB) lub 3 mld EUR w cenach z 2002 r., odpowiadające w 2011 r. 3,536 mld EUR, w zależności od tego, która wartość jest niższa³. Progi stosowane w odniesieniu do poszczególnych państw w 2011 r. zostały podane w załączniku 1.

Prawie dwie trzecie wszystkich wniosków otrzymanych od czasu powstania Funduszu dotyczyło jednak dwóch wyjątków określonych w rozporządzeniu, które umożliwiają uruchomienie Funduszu, nawet jeśli szkody są niższe od ustalonego progu. Pięćdziesiąt trzy wnioski zostały przedstawione w kategorii tak zwanych „nadzwyczajnych klęsk o zasięgu regionalnym”, zaś 4 na podstawie kryteriów dotyczących klęsk w „państwie ościennym”. W tym ostatnim przypadku kwalifikujące się państwo dotknięte tą samą klęską, co inne kwalifikujące się państwo, gdzie potwierdzono wystąpienie poważnej klęski, może również skorzystać ze wsparcia oferowanego przez Fundusz, niezależnie od rozmiaru szkód. Nadzwyczajne klęski o zasięgu regionalnym są zdefiniowane jako klęski dotyczące znaczną część ludności w danym regionie oraz mające poważne i trwałe skutki dla warunków życia i stabilności gospodarczej tego regionu.

W okresie od utworzenia Funduszu Solidarności w 2002 r. do końca 2010 r. zatwierdzono w sumie 42 wnioski o pomoc finansową o łącznej wartości ponad 2,4 mld EUR⁴. W tym okresie Komisja musiała odrzucić 35 wniosków o pomoc, z których wszystkie zostały zgłoszone jako „nadzwyczajne klęski o zasięgu regionalnym”. Wnioski te uznano bowiem za niespełniające kryteriów wyjątkowych. Dwa wnioski zostały wycofane przez same państwa wnioskujące,

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3).

² W chwili obecnej są to: Chorwacja, Turcja i Islandia.

³ W 2011 r. próg w wysokości 3 mld EUR obowiązuje dla Francji, Hiszpanii, Niemiec, Włoch i Zjednoczonego Królestwa; w odniesieniu do wszystkich pozostałych państw obowiązuje próg 0,6 % DNB, wahając się w wartościach bezwzględnych od 32,7 mln EUR w przypadku Malty do 3,339 mld EUR w przypadku Niderlandów. Ze względu na dostępność zharmonizowanych danych statystycznych z Eurostatu wykorzystuje się dane dotyczące DNB za rok n-2.

⁴ Łącznie z płatnościami w 2011 r. na rzecz ośmiu wniosków zatwierdzonych w 2010 r.

gdy stało się jasne, że nie zostaną one zatwierdzone. Pod koniec grudnia 2010 r. wciąż trwał proces podejmowania decyzji w sprawie sześciu wniosków. Ponieważ zarówno rozmiary, jak i częstotliwość klęsk żywiołowych w Europie stale rosły, wnioski dotyczyły wielu różnych rodzajów klęsk żywiołowych, w tym huraganów, powodzi, lawin błotnych, trzęsień ziemi, wybuchów wulkanów, pożarów lasów i susz. Najpoważniejszym przypadkiem było trzęsienie ziemi w L'Aquila we Włoszech w 2009 r., w wyniku którego poniesiono szkody o wartości ponad 10 mld EUR, a dziesiątki tysięcy osób straciło dach nad głową. Fundusz interweniował wtedy, wypłacając najwyższą jak dotąd dotację w wysokości ponad 492 mln EUR. W załącznikach 2 i 3 przedstawiono wszystkie wnioski otrzymane od 2002 r. do końca 2010 r.

Powszechnie uznaje się, że Fundusz Solidarności – oceniany na podstawie celów, dla których został ustanowiony – jest dużym sukcesem. Pomoc z Funduszu pozwoliła zmniejszyć obciążenie finansowe dla państw dotkniętych klęską. Udzielanie pomocy oraz udostępnianie dodatkowych środków w szczególnie trudnych okresach tworzyło pozytywny wizerunek Unii w oczach jej obywateli. Zdobyte doświadczenie pokazuje jednak, że istnieją ograniczenia i niedociągnięcia w działaniu Funduszu.

2. ZAGADNIENIA I PYTANIA

2.1. Nieproporcjonalna liczba wniosków opartych na kryteriach „wyjątkowych”

Jak wskazano powyżej, doświadczenia zgromadzone od 2002 r. pokazują, że większość wniosków o pomoc z Funduszu Solidarności nie jest składana w związku z poważnymi klęskami, zgodnie z zamiarem prawodawcy, lecz na podstawie kryteriów wyjątkowych dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym. W rozporządzeniu wzywa się do uwzględnienia w takich przypadkach szczególnie regionów peryferyjnych i odizolowanych oraz nakłada się na Komisję obowiązek badania tych kryteriów „z najwyższą dokładnością”. Ponadto w rozporządzeniu ogranicza się maksymalną roczną pomoc finansową dotyczącą klęsk o zasięgu regionalnym do 7,5 % maksymalnej kwoty w wysokości 1 mld EUR, jaka może być uruchomiona w ramach Funduszu Solidarności w danym roku, czyli do 75 mln EUR. Tym samym podkreśla się intencję prawodawcy, zgodnie z którą klęski o zasięgu regionalnym powinny być zatwierdzone jedynie w naprawę wyjątkowych przypadkach.

Wskaźnik odrzuconych wniosków w ramach kryterium regionalnego, wynoszący prawie dwie trzecie, jest nadal bardzo wysoki. Wnioski dotyczące poważnej klęski, co do których stosuje się tylko jedno kryterium ilościowe, były natomiast przyjmowane do tej pory w 100 %.

2.2. Niejasne kryterium regionalne i brak przejrzystości

Definicja „nadzwyczajnych klęsk o zasięgu regionalnym” znajdująca się w rozporządzeniu jest raczej niejednoznaczna, a warunki uruchomienia Funduszu w tej kategorii są – zgodnie z zamiarem prawodawcy – trudne do spełnienia: Fundusz może zostać uruchomiony tylko w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nadzwyczajna klęska o zasięgu regionalnym dotyka większości ludności regionu i jeżeli ma poważne oraz trwałe skutki dla stabilności gospodarczej i warunków życia w tym regionie. Trudno jest dostarczyć i ocenić dowody spełnienia tych warunków. W rezultacie państwa wnioskujące oraz Komisja poświęcają sporo czasu i wysiłku na przygotowanie i ocenę wniosków dotyczących mniejszych klęsk, które w większości przypadków i tak się nie kwalifikują. Wydaje się, że pomimo szczegółowych porad i wskazówek przedstawionych przez Komisję wiele państw członkowskich czuje się zobowiązanych wobec regionów do złożenia wniosków, nawet jeżeli państwa te są świadome

małych szans na ich powodzenie. Odrzucone wnioski prowadzą z kolei do niezadowolenia w zainteresowanych państwach i regionach oraz szkodzą wizerunkowi UE.

2.3. Zdolność reagowania i postrzeganie Funduszu

Kwestie dotyczące czasu niezbędnego do wypłaty dotacji z Funduszu Solidarności wynikają bezpośrednio z warunków i procedur określonych w rozporządzeniu. Fundusz często niesłusznie brany jest za instrument szybkiego reagowania w przypadku zarządzania kryzysowego, choć nie w tym celu został ustanowiony. Jest to instrument refinansowania wydatków poniesionych na działania nadzwyczajne przez władze publiczne państwa dotkniętego klęską. Komisja podziela jednak pogląd tych, którzy domagają się, aby pomoc była dostępna szybciej niż ma to miejsce obecnie.

Pewna liczba czynników ogranicza zdolności reagowania w ramach Funduszu, a do najważniejszych z nich należą następujące kwestie:

- w przypadku klęsk Komisja nie może działać z własnej inicjatywy; musi ona czekać na formalny wniosek ze strony organów krajowych, które do przygotowania wniosku zwykle potrzebują pełnych 10 tygodni od wystąpienia klęski. Ponadto w wielu przypadkach wnioskodawcy aktualizują wnioski po ich formalnym złożeniu. W niektórych przypadkach, aby ocenić wniosek, Komisja musi wystąpić o dodatkowe informacje, które czasami przedstawiane są dopiero kilka miesięcy później;
- środki na dotacje z Funduszu Solidarności nie są bezpośrednio dostępne w budżecie UE. Muszą one zostać zebrane od państw członkowskich, co wymaga dodatkowego wysiłku z ich strony, wykraczającego poza zwykły wkład do budżetu UE. Przed wypłaceniem jakiegokolwiek pomocy Komisja musi zwrócić się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zatwierdzenie budżetu korygującego, co zwykle oznacza dość długą procedurę, trwającą od dwóch do trzech miesięcy, a czasem nawet dłużej;
- uruchomienie Funduszu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem obejmuje cały szereg etapów od momentu otrzymania wniosku do – w przypadku pozytywnej oceny – momentu wypłaty dotacji. W każdym przypadku wymagane są przynajmniej cztery decyzje Komisji:
 - zatwierdzenie wniosku jako kwalifikującego się przypadku spełniającego kryteria rozporządzenia na podstawie oceny wniosku przeprowadzonej przez służby Komisji,
 - przyjęcie budżetu korygującego, aby Rada i Parlament Europejski mogły zatwierdzić uruchomienie Funduszu oraz udostępnić środki budżetowe na proponowaną kwotę pomocy,
 - przyjęcie decyzji Komisji skierowanej do państwa-beneficjenta w sprawie przyznania pomocy (decyzja o przyznaniu dotacji),
 - przyjęcie porozumienia w sprawie udzielenia dotacji określającego warunki wykorzystania dotacji i ustanawiającego w szczególności rodzaje działań kryzysowych, które mogą być finansowane, oraz powołującego organy odpowiedzialne (porozumienie wykonawcze);
- porozumienie wykonawcze może w zasadzie zostać zawarte bezpośrednio po przyjęciu budżetu korygującego oraz przyjęciu przez Komisję decyzji o przyznaniu dotacji. Komisja

systematycznie zwraca się do państw-beneficjentów o przedłożenie niezbędnych informacji (w szczególności na temat rodzajów działań, w których państwa te zamierzają wykorzystać środki z dotacji) bezpośrednio po wystąpieniu z wnioskiem o uruchomienie dotacji i kiedy procedura budżetu korygującego jest jeszcze w toku. W wielu przypadkach jednak informacje te są przedstawiane przez wnioskujące państwa dopiero po kilku tygodniach lub nawet miesiącach od przyjęcia budżetu korygującego.

- porozumienia muszą zostać podpisane przez właściwego komisarza i wyznaczonego przedstawiciela państwa-beneficjenta, którym zazwyczaj jest jeden z ministrów.
- wnioski nie zawsze są przedkładane w jednym z głównych języków roboczych Komisji, co powoduje, że aby Komisja była w stanie je rozpatrzyć, niezbędne jest przygotowanie tłumaczenia. Na tłumaczenie potrzebne może być nawet sześć tygodni. Ponadto wymóg tłumaczenia wszystkich oficjalnych dokumentów dotyczących decyzji Komisji lub skierowanych do wnioskujących państw powoduje dalsze opóźnienia.

W efekcie prowadzi to do sytuacji, że w wielu przypadkach dotacje mogą być wypłacone dopiero od 9 do 12 miesięcy po klęsce, a czasami nawet później. Dotacje mogą być wykorzystane z mocą wsteczną w celu refinansowania działań nadzwyczajnych już przeprowadzonych podczas lub w bezpośrednim następstwie klęski, dzięki czemu zachowują one swój zamierzony cel, jakim jest odciążenie budżetów państw członkowskich i pomoc regionom w zmniejszeniu obciążenia finansowego spowodowanego przez klęskę. Z drugiej strony takie opóźnienia w dużym stopniu wpływają niekorzystnie na postrzeganie dotacji z Funduszu Solidarności przez poszkodowaną ludność, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że rozporządzenie nie zawiera żadnych przepisów dotyczących działań informacyjnych, a nie wszystkie państwa członkowskie szeroko informują o źródłach otrzymanej pomocy.

2.4. Zakres

Przy obecnej formie Funduszu odpowiednia reakcja na poważne kryzysy inne niż klęski żywiołowe jest bardzo trudna, a nawet niemożliwa. Można było się o tym przekonać przy okazji awarii przemysłowych, takich jak wyciek ropy z tankowca Prestige czy wybuch w składzie paliw w Buncefield, albo ataków terrorystycznych, takich jak wybuchy bomb w Madrycie i Londynie w 2004 r. i 2005 r. Nie jest również obecnie możliwe zapewnienie pomocy z Funduszu Solidarności w przypadku poważnych sytuacji kryzysowych dotyczących zdrowia publicznego – na przykład rozprzestrzeniania się epidemii, takiej jak SARS w Europie, lub spowodowanych przez poważne awarie jądrowe – które mogą łatwo przekroczyć możliwości reagowania poszczególnych państw. Pojawiały się jednak głosy, na przykład z Parlamentu Europejskiego, że takie zdarzenia wymagają reakcji na szczeblu europejskim i w szczególności uzasadniają wykorzystanie Funduszu Solidarności w tego rodzaju przypadkach.

2.5. Finansowanie

Dotacje z Funduszu Solidarności są finansowane ze środków spoza zwykłego budżetu UE dzięki dodatkowym kwotom poza odpowiednimi działami zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym. Dotacje muszą być zatem w każdym przypadku indywidualnie zatwierdzane przez Parlament Europejski i Radę na wniosek Komisji. Roczny pułap wydatków na ten Fundusz wynosi 1 mld EUR. Od czasu powstania Funduszu w 2002 r. kwota zawsze była wystarczająca, przy czym maksymalna kwota wypłacona w jednym roku sięgnęła 728 mln EUR (2002 r.), a następnie 622 mln EUR w 2009 r. We wszystkich

pozostałych latach łączne płatności były znacznie niższe. Wydaje się zatem, że nie ma potrzeby zwiększenia pułapu budżetowego.

Poszczególne dotacje są wypłacane po przyjęciu wniosku Komisji w sprawie odpowiedniego budżetu korygującego dla przedmiotowej sprawy oraz zakończeniu rozmów trójstronnych między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją. Procedura ta w normalnych okolicznościach wymagałaby dwóch czytań, jednak została ona usprawniona poprzez zastosowanie procedury uproszczonej obejmującej tylko jedno czytanie. Czas niezbędny do zatwierdzenia środków budżetowych w każdym przypadku zależy od okoliczności, jednak zazwyczaj wynosi on między sześć i dwanaście tygodni. Komisja wykorzystuje ten czas na przygotowanie formalnej decyzji o przyznaniu dotacji oraz na negocjacje z państwem-beneficjentem porozumienia wykonawczego, które musi zostać zawarte przed wypłaceniem dotacji.

3. WNIOSEK Z 2005 R. W SPRAWIE ZMIENIONEGO FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI Z ROZSZERZONYM ZAKRESEM

W 2005 r. Komisja przedstawiła wniosek legislacyjny dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności UE⁵. W oparciu o istniejący Fundusz wniosek miał na celu:

- rozszerzenie zakresu Funduszu i poszerzenie kwalifikowalności działań, aby umożliwić Wspólnocie reagowanie na klęski inne niż żywiołowe, takie jak awarie przemysłowe i inne katastrofy wywołane działalnością człowieka, zagrożenia dla zdrowia publicznego (pandemie itp.) oraz poważne ataki terrorystyczne;
- umożliwienie wypłacania zaliczek pozwalających na szybszą reakcję oraz eksponowanie pomocy unijnej;
- uproszczenie procedur poprzez wprowadzenie bardziej przejrzystych kryteriów uruchamiania środków z Funduszu (obniżenie progu dla poważnych klęsk przy równoczesnym zaniechaniu stosowania kryteriów wyjątkowych).

Wniosek ten został bardzo pozytywnie przyjęty przez Parlament Europejski. Parlament przyjął go w pierwszym czytaniu w dniu 18 maja 2006 r.

W Radzie jednak wniosek spotkał się z powszechnym sceptycyzmem i sprzeciwem ze strony zdecydowanej większości państw członkowskich w odniesieniu do niemal wszystkich jego nowych elementów, w szczególności w świetle jego potencjalnych skutków dla budżetu. Po serii intensywnych analiz i negocjacji z Komisją w maju 2006 r. odpowiednia Grupa Robocza Radców Finansowych postanowiła o zaprzestaniu prac nad wnioskiem. Pomimo znacznych i ciągłych starań Komisji Rada nie chciała ponownie włączyć wniosku do obrad. Podobnie ponawiane apele Parlamentu Europejskiego do Rady, aby wznowić rozpatrywanie tekstu wniosku, nie przyniosły rezultatu.

⁵ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej, COM(2005) 108 wersja ostateczna z 6.4.2005.

4. SPECJALNE SPRAWOZDANIE TRYBUNAŁU OBRACHUNKOWEGO (KONTROLA WYKONANIA ZADAŃ)

Europejski Trybunał Obrachunkowy przedstawił w czerwcu 2008 r. wyniki kontroli wykonania zadań Funduszu⁶. W ramach kontroli zbadano, czy Fundusz reagował szybko, skutecznie i w sposób elastyczny przy udzielaniu pomocy oraz czy państwa-beneficjenci były zadowolone z jego działania. W tym celu Trybunał przeanalizował wszystkie wnioski złożone do końca 2006 r. i przeprowadził ankietę, wysyłając kwestionariusze państwom wnioskującym.

Sprawozdanie zawiera podobne wnioski dotyczące funkcjonowania Funduszu Solidarności, jak te opisane powyżej w odniesieniu do wniosku Komisji z 2005 r. Ogólnie rzecz biorąc, Trybunał stwierdził, że Fundusz wypełnia swój podstawowy cel, jakim jest okazywanie solidarności z państwami członkowskimi w czasach klęski. Zauważono jednak, że warunki, jakie należy spełnić, aby wniosek o pomoc z tytułu „klęski o zasięgu regionalnym” został rozpatrzony pozytywnie, są trudniejsze do spełnienia (w przeciwieństwie do kategorii „poważnej klęski”). W sprawozdaniu zwraca się również uwagę na dość niejasną definicję „klęski o zasięgu regionalnym” zawartą w rozporządzeniu w sprawie Funduszu Solidarności oraz możliwy brak jasności przy odrzucaniu wniosków dotyczących takich klęsk. Główna krytyka Trybunału skierowana była na brak szybkości działania tego instrumentu.

5. WYNIKI BADANIA COCOF Z 2010 R.

Aby lepiej zrozumieć, na jakich warunkach państwa członkowskie byłyby skłonne kontynuować dyskusje/negocjacje, w 2010 r. Komisja zaprezentowała Fundusz Solidarności członkom komitetu koordynującego fundusze (COCOF)⁷, z podkreśleniem mocnych i słabych stron Funduszu oraz kluczowych elementów wniosku z 2005 r. Zadano trzy szczegółowe pytania:

- które elementy zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem państwa członkowskie uważają za niespełniające lub niezupełnie spełniające ich oczekiwania?
- które elementy wniosku z 2005 r. dotyczącego nowego rozporządzenia można poddać dalszym obradom (w sposób zgodny z zaproponowanym przez Komisję lub inny)? Które elementy wydają się nierealne lub niepożądane?
- czy istnieją kwestie/elementy, które należałoby rozważyć/objąć Funduszem, a które nie są zawarte ani w obowiązującym rozporządzeniu ani we wniosku z 2005 r.?

Skutkiem tego znaczna liczba państw członkowskich wyraziła swój niezmienny sprzeciw wobec przyjęcia nowego rozporządzenia, zaś niektóre państwa członkowskie wydawały się zauważyć możliwość pewnych ograniczonych dostosowań dotyczących wybranych elementów obowiązującego rozporządzenia, np. w celu uwzględnienia suszy albo złagodzenia kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, które to kryteria Komisja zaproponowała

⁶ Sprawozdanie specjalne nr 3/2008 „Fundusz Solidarności Unii Europejskiej: czy jego działania są szybkie, sprawne i elastyczne?” (Dz.U. C 153 z 18.6.2008).

⁷ Komitet koordynujący fundusze ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności.

początkowo usunąć. Zdecydowana większość państw członkowskich sprzeciwiła się jednak wszelkim zmianom prowadzącym do potencjalnie wyższego poziomu wydatków. Sześć państw członkowskich opowiedziało się za zmianami i było otwartych na dalsze dyskusje.

6. DOSTOSOWANIE ROZPORZĄDZENIA

Z tego, co przedstawiono powyżej, wydaje się oczywiste, że w obecnym klimacie politycznym, który charakteryzuje się w szczególności trudną sytuacją budżetową w wielu państwach członkowskich, większość z nich nie jest przygotowana do zaakceptowania znaczących zmian w podstawie prawnej i funkcjonowaniu Funduszu Solidarności. W związku z tym Komisja porzuca pomysł ponownego podejmowania prac nad wnioskiem z 2005 r. Niemniej jednak, jak wykazano powyżej, Fundusz Solidarności w formie w jakiej istnieje obecnie powinien stać się bardziej skuteczny. Właściwe byłoby zatem wycofanie wniosku z 2005 r. i zbadanie innych możliwości rozwiązania przynajmniej najważniejszych problemów opisanych powyżej.

Komisja uważa, że można dokonać znaczącej poprawy funkcjonowania Funduszu Solidarności poprzez wprowadzenie jedynie minimalnych dostosowań do obowiązującego rozporządzenia, przy jednoczesnym utrzymaniu jego przesłanek i charakteru oraz bez ingerowania w finanse oraz wielkość wydatków. Dostosowania rozporządzenia nie zmieniłyby kryteriów kwalifikowalności w odniesieniu do finansowanych działań, takich jak niezwłoczna naprawa istotnej infrastruktury i koszty rozmieszczenia sprzętu przeznaczonego do reagowania na powstałą sytuację. Praca nad elementami wniosku z 2005 r., takimi jak rozszerzenie jego zakresu, zmiana progów lub zniesienie przepisów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, nie byłaby już kontynuowana.

Należy także zbadać środki lepszego eksponowania pomocy poprzez przepisy dotyczące działań informacyjnych.

6.1. Jasno określony zakres działania Funduszu Solidarności

Celem ustanowienia Funduszu Solidarności było stworzenie instrumentu finansowego pozwalającego na reagowanie na szczeblu UE na poważne klęski żywiołowe dotyczące jedno lub kilka państw członkowskich lub państw biorących udział w negocjacjach akcesyjnych. Zgodnie z brzmieniem art. 2 ust. 1 rozporządzenia: „pomoc z Funduszu może być *głównie* uruchamiana, w przypadku gdy [...]wydarzą się poważne klęski żywiołowe” może jednak wskazywać, że Fundusz mógłby zostać uruchomiony także w innych przypadkach. Nie jest jednak jasne, czy słowo „głównie” ma zrelatywizować ograniczenie zakresu Funduszu do „poważnych klęsk”, tj. wskazać na wyjątki dotyczące niektórych mniejszych klęsk, o których mowa w ust. 2 tego artykułu, czy też ma celowo rozszerzyć zakres Funduszu na klęski inne niż klęski żywiołowe.

Z dalszego badania przepisów tego rozporządzenia wynika, że uruchomienie Funduszu w przypadku klęsk innych niż żywiołowe spowodowałoby istotne trudności prawne. Artykuł 3 stanowi, że „wyплаты z Funduszu są zasadniczo ograniczone do finansowania środków zmniejszających szkody nie podlegające ubezpieczeniu”. Komisja od początku interpretowała i stosowała ten przepis jako zmierzający do wykluczenia z pomocy szkód prywatnych. Ponadto zasada „zanieczyszczający płaci” i zobowiązanie państwa dotkniętego klęską do dochodzenia odszkodowania od stron trzecich (odpowiedzialność cywilna) wydają się wykluczać z Funduszu klęski inne niż żywiołowe. Ta interpretacja doprowadziła na przykład

do odrzucenia węgierskiego wniosku dotyczącego klęski spowodowanej przez wyciek czerwonego szlamu w 2010 r.

Wniosek Komisji dotyczący nowego rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności przedstawiony w 2005 r. miał na celu między innymi rozszerzenie zakresu Funduszu, tak aby obejmował on także klęski inne niż żywiołowe. Podczas gdy wniosek ten został pozytywnie przyjęty przez Parlament Europejski, zdecydowana większość państw członkowskich w Radzie była i nadal jest zdecydowanie przeciwna wszelkim próbom rozszerzenia zakresu Funduszu poza klęski żywiołowe.

Dla zachowania jasności brzmienie obowiązującego rozporządzenia powinno zatem zostać dostosowane, tak aby oczywiste było, że Fundusz ma zastosowanie jedynie do klęsk żywiołowych. Wyeliminowałyby to jakiegokolwiek możliwe niejasności co do zakresu Funduszu i dzięki temu pozwoliłyby uniknąć oczekiwań ze strony potencjalnych wnioskodawców, których to oczekiwań Komisja nie będzie mogła spełnić, nie wspominając o znaczących wysiłkach państw ubiegających się o pomoc podejmowanych w celu przygotowania wniosku, jak i wysiłkach Komisji w celu dokonania jego oceny.

Rozporządzenie powinno jednocześnie wskazywać, że to ograniczenie do klęsk żywiołowych nie wyklucza zasadniczo przypadków, gdzie klęska żywiołowa wywołuje reakcję łańcuchową i prowadzi również do katastrof przemysłowych (np. powódź mająca wpływ na zakłady chemiczne) lub katastrof wpływających na zdrowie publiczne [np. trzęsienie ziemi, które zakłóca dostawy wody powodując epidemię (przenoszoną przez wodę); lub trzęsienie ziemi, które niszczy obiekty szpitalne, uniemożliwiając niesienie pomocy poszkodowanym w wyniku klęski żywiołowej].

6.2. Nowa, prosta definicja „klęsk o zasięgu regionalnym”

Jak wykazano powyżej, warunki niezbędne do wyjątkowego uruchomienia Funduszu Solidarności w przypadku „nadzwyczajnej klęski o zasięgu regionalnym”, określone w art. 2 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia w sprawie Funduszu Solidarności, nie są dostatecznie jasne, a przede wszystkim są oparte na „miękkich” kryteriach, które wymagają interpretacji („poważne i trwałe skutki dla warunków życia i stabilizacji gospodarczej”). Wykazanie i zweryfikowanie, czy zostały one spełnione, jest bardzo uciążliwe i czasochłonne zarówno dla wnioskodawcy, jak i dla Komisji. Ta niejednoznaczność skutkuje napływem dużej liczby wniosków, które muszą zostać następnie odrzucone. Prowadzi to do mylnych oczekiwań, a następnie do frustracji w zainteresowanych państwach i regionach. Duża liczba wniosków, które nie zostają zaakceptowane, ma zły wpływ na wizerunek UE.

W związku z tym należałoby może ponownie ustanowić kryteria dotyczące klęsk o zasięgu regionalnym w prosty, obiektywny i przejrzysty sposób, podobnie jak to uczyniono w odniesieniu do poważnych klęsk, określając nie więcej niż jeden lub dwa łatwe do zweryfikowania „twarde” wskaźniki. Powinny one być ustalone w sposób, w którym łatwo są one spełniane w przypadku rzeczywiście poważnych klęsk o zasięgu regionalnym, zasadniczo przez tego rodzaju klęski o zasięgu regionalnym, na które Fundusz na mocy obowiązującego rozporządzenia został uruchomiony w drodze wyjątku. Ponowne określenie kryteriów regionalnych spowodowałoby jednocześnie, że potencjalni wnioskodawcy byłiby w stanie ocenić wcześniej z dużą pewnością, czy dana klęska będzie się kwalifikować do pomocy. Wnioskodawcom oszczędzono by zatem dużego wysiłku włożonego w celu przygotowania wniosku, co do którego nie można oczekiwać pozytywnej odpowiedzi.

Komisja proponuje zdefiniowanie klęsk o zasięgu regionalnym w sposób podobny do definicji poważnych klęsk, tj. jako przynoszące szkody powyżej określonego progu. Próg ten stanowiłby pewien procent regionalnego PKB na poziomie NUTS 2. NUTS 2 jako regionalny poziom odniesienia sam się tu nasuwa, gdyż jest dobrze ugruntowany w ramach polityki spójności, jest wystarczająco wysoki, aby wykluczyć zdarzenia lokalne, a ponadto dostępne są odpowiednie dane statystyczne. Jeżeli klęska dotknie kilku regionów NUTS 2, ten sam próg (tj. stawka procentowa) miałby zastosowanie w odniesieniu do średniego regionalnego PKB regionów, o których mowa. Uwzględnione zostałyby także specyficzne warunki regionów najbardziej oddalonych, ponieważ wszystkie te regiony są sklasyfikowane na poziomie NUTS 2. W przypadku klęsk żywiołowych wywołujących klęski mające wpływ na zdrowie publiczne należy, wspólnie z państwami członkowskimi, wyznaczyć dodatkowe kryteria.

Takie rozwiązanie nie tylko zapewniłoby prostą i obiektywną podstawę dla kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, ale wyeliminowałoby ono również trudności z uruchomieniem Funduszu w przypadku klęsk żywiołowych takich jak pożary lasów (pod warunkiem, że spowodowały one wystarczająco duże szkody), które ze względu na swój charakter obecnie rzadko spełniają kryteria klęski o zasięgu regionalnym.

Aby zbadać wykonalność takiego podejścia, Komisja dokonała symulacji poprzez zastosowanie pojedynczego kryterium szkody przekraczającej 1,5 % regionalnego PKB na poziomie NUTS 2 do wszystkich wniosków dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym otrzymanych od 2002 r., względem których podjęto decyzję przed końcem 2010 r. Wartość referencyjną regionalnego PKB stanowi rok $n-3$, gdzie n oznacza rok złożenia wniosku ($n-3$ to najnowszy rok, co do którego ogólnie dostępne są zharmonizowane dane regionalne). Wyniki przedstawiono w załączniku 4. Z 37 zbadanych klęsk o zasięgu regionalnym tylko dwa wnioski, które zostały wcześniej zaakceptowane, obecnie nie zostałyby zakwalifikowane, podczas gdy jeden wniosek, który wcześniej nie został zaakceptowany, zostałby zakwalifikowany. W przypadku jednego wniosku istnieją wątpliwości co do wielkości spowodowanych szkód. Wszystkie pozostałe wnioski uzyskałyby ten sam wynik z tą znaczącą różnicą, że 23 wnioski dotyczące mniejszych klęsk, które musiały zostać odrzucone, nie zostałyby w ogóle złożone, ponieważ państwa członkowskie nie miałyby wątpliwości co do ich niekwalifikowalności.

Świadczy to o tym, że stosując jednolite i proste kryterium oparte na PKB, można by osiągnąć prawie identyczne wyniki, przy jednoczesnym znacznym uproszczeniu, ponieważ w przypadku potencjalnie kwalifikujących się wniosków nie byłoby już wymagane wykazanie zgodności ze skomplikowanymi kryteriami dotyczącymi klęsk o zasięgu regionalnym zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Takie przepisy przyczyniłyby się w znaczny sposób do ułatwienia Komisji oceny takich wniosków, uwolniłyby ją z obowiązku dokonywania oceny wniosków, które najprawdopodobniej nie będą zaakceptowane, i tym samym znacznie pomogłyby przyspieszyć procedury decyzyjne i wypłacanie dotacji.

Ponadto wyżej wymienione nowe kryterium zasięgu regionalnego nie miałyby wpływu na finanse.

6.3. Przyspieszenie płatności i wprowadzenie zaliczek

Zgodnie z przepisami obowiązującego rozporządzenia i zasadami budżetowymi bez zmiany sposobu, w jaki instrument jest finansowany (por. pkt 2.5 powyżej), trudne wydaje się znaczne skrócenie czasu koniecznego do udostępnienia dotacji z Funduszu Solidarności.

Komisja bada zatem nowe metody, które pozwolą na szybsze udostępnienie pomocy finansowej przeznaczonej do łagodzenia sytuacji nadzwyczajnych w państwach członkowskich. Jest to szczególnie ważne w przypadku klęsk transgranicznych, gdzie Komisja znajduje się w sytuacji, w której nie jest ona w stanie zapewnić państwu członkowskiemu UE poziomu solidarności równego temu okazanemu państwu trzeciemu, któremu można przyznać natychmiastową pomoc finansową⁸.

Zdolność reagowania i wizerunek Funduszu Solidarności mogą zostać udoskonalone poprzez wprowadzenie do rozporządzenia możliwości wypłaty zaliczek. Pozwoli to Komisji na podjęcie natychmiastowych działań poprzez dokonanie wypłaty zaliczkowej bezpośrednio po złożeniu wniosku o przyznanie pomocy przez państwo dotknięte klęską. Ta wypłata byłaby traktowana jako zaliczka na poczet kwoty, która najprawdopodobniej zostanie przyznana po zakończeniu procedury oceny i procedury budżetowej. W przypadku gdy wniosek nie zostanie przyjęty, wnioskujące państwo zwróci zaliczkę Komisji. Kwota zaliczki może zostać obliczona jako odsetek (np. 10 %) oczekiwanej dotacji i ograniczona pod względem wartości bezwzględnych (np. do 5 mln EUR). Zaliczki byłyby wypłacane wyłącznie na specjalny wniosek państwa ubiegającego się o pomoc i ograniczone do przypadków poważnych klęsk, zgodnie z definicją w rozporządzeniu. Ponieważ prawdopodobieństwo zatwierdzenia pomocy w odniesieniu do poważnej klęski jest bardzo wysokie (do chwili obecnej 100 %), ryzyko ponoszone przez Komisję dotyczące odzyskiwania zaliczek wypłaconych na poczet nieprzyjętego wniosku jest bardzo ograniczone. Podobny przepis został już zawarty we wniosku z 2005 r.

6.4. Reagowanie na klęski postępujące stopniowo

Jeżeli klęska postępuje stopniowo, w wielu przypadkach państwa wnioskujące o pomoc doświadczają trudności w dotrzymaniu terminu składania wniosku. Obowiązujące rozporządzenie stanowi, że wnioski o przyznanie pomocy muszą być składane do Komisji w terminie 10 tygodni od daty wystąpienia pierwszej szkody. Susze są typowym przykładem klęsk, które nie tylko charakteryzuje długi okres postępowania, ale w przypadku których trudno jest również określić, kiedy pierwszy raz wystąpiła szkoda.

Podczas gdy ogólny 10-tygodniowy termin należy utrzymać, kwestię tę można rozwiązać poprzez wprowadzenie do rozporządzenia specjalnego przepisu, który stanowi, że w takich przypadkach termin składania wniosku liczy się od dnia pierwszych działań podjętych przez władze publiczne w reakcji na to zjawisko; na przykład w przypadku suszy, gdy zostają wprowadzone ograniczenia zużycia wody lub gdy podejmowane są szczególne środki mające na celu pomoc dla rolnictwa.

Taki przepis w dużej mierze odpowiadałby temu, co ma zastosowanie do „normalnych”, nagle występujących klęsk, w przypadku których interwencja publiczna zazwyczaj rozpoczyna się w ciągu kilku godzin od wystąpienia zdarzenia.

⁸ Po powodziach w Europie Środkowej w maju i czerwcu 2010 r. Komisja zatwierdziła natychmiastowe środki uruchamiane w sytuacjach kryzysowych, aby wesprzeć ofiary powodzi w Mołdawii, zaś pomoc z Funduszu Solidarności w związku z powodzią na Węgrzech, w Polsce, na Słowacji, w Republice Czeskiej, Chorwacji i Rumunii przyznano 10 miesięcy po klęsce.

6.5. Połączenie decyzji o przyznaniu dotacji oraz porozumień wykonawczych

W pkt 2.3 powyżej wymieniono potencjalne źródła opóźnień w udostępnianiu dotacji. Ponieważ Fundusz finansowany jest ze środków spoza zwykłego budżetu UE, w każdym przypadku Komisja musi uzyskać zatwierdzenie Parlamentu Europejskiego i Rady dla kwoty proponowanej pomocy. Komisja uważa, że obecnie stosowana procedura nie powinna zostać zmieniona.

Istnieją jednak znaczące możliwości optymalizacji, uproszczenia procedur administracyjnych oraz zdobycia czasu na udzielenie pomocy z Funduszu Solidarności, jeżeli po udostępnieniu przez Parlament Europejski i Radę środków finansowych niezbędny będzie tylko jeden akt Komisji przed wypłaceniem dotacji. Jeżeli chodzi o państwa członkowskie, tj. większość potencjalnych beneficjentów, podział na akt dotyczący przyznania pomocy oraz akt określający warunki wykorzystania dotacji (decyzja o przyznaniu dotacji i porozumienie wykonawcze) nie wnosi żadnej wartości dodanej. Połączenie tych dwóch dokumentów, na przykład poprzez włączenie przepisów obecnie zawartych w porozumieniu do decyzji o przyznaniu dotacji lub poprzez zawarcie ich w załączniku do decyzji o przyznaniu dotacji, wydaje się prostym rozwiązaniem przynoszącym ogromną oszczędność czasu. Szacuje się, że w ten sposób – poprzez zwykłą zmianę odpowiedniego artykułu rozporządzenia – pomoc dla państw dotkniętych klęską może zostać wypłacona od czterech do ośmiu tygodni wcześniej niż w przypadku obecnego systemu. Oczywiście dwa elementy o kluczowym znaczeniu dla beneficjentów, tj. określenie kwalifikujących się działań i wyznaczenie właściwych organów, będą nadal oparte na wniosku złożonym przez państwo-beneficjenta.

W przypadku kwalifikujących się państw trzecich, tj. ograniczoną liczbę państw negocjujących obecnie swoje przystąpienie do UE, podział ten musiałby zostać utrzymany, ponieważ jednostronny akt Komisji, jakim jest decyzja o przyznaniu dotacji, nie byłby dla nich wiążący. W takich przypadkach w dalszym ciągu będą wymagane umowa o finansowaniu lub porozumienie wykonawcze.

6.6. Zwiększenie skuteczności Funduszu na rzecz odporności na klęski i zmiany klimatyczne

W Unii opartej na solidarności równie ważne jest, aby każde państwo członkowskie podejmowało niezbędne działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym i klęskom. Podstawowym celem polityki w zakresie zarządzania klęskami jest zapobieganie im, a jeżeli mimo wszystko klęski wystąpią, polityka ta ma na celu ograniczenie szkód na tyle, na ile jest to możliwe. Ścisłejsze powiązanie działania Funduszu z polityką UE w zakresie zarządzania klęskami i zmiany klimatu może przyczynić się⁹ do znacznego zmniejszenia szkód i kosztów powstałych w wyniku katastrof, a ostatecznie do zredukowania liczby składanych wniosków o pomoc.

Rozporządzenie już zawiera zobowiązanie państwa-beneficjenta do wyszczególnienia w sprawozdaniu z realizacji wprowadzonych lub zaproponowanych środków w celu ograniczenia szkód i uniknięcia, w miarę możliwości, powtórzenia się podobnych klęsk. Wnioskuje się o wzmocnienie tego przepisu, który ma stosunkowo ogólny charakter, tak aby uczynić go bardziej konkretnym. Państwo-beneficjent byłoby zobowiązane do

⁹ Zmniejszenie o 1% szkód spowodowanych klęskami zaoszczędziłoby Europie 150 mln EUR rocznie, źródło: baza danych EM-DAT.

wyszczególnienia w sprawozdaniu stanu wdrożenia odpowiedniego prawodawstwa UE w zakresie oceny, zarządzania i zapobiegania klęskom oraz wniosków wyciągniętych z klęski, jak również do podjęcia kroków zapewniających udowodnioną odporność na zmianę klimatu i klęski.

Komisja zbada również wraz z zainteresowanymi stronami możliwości modulacji płatności z Funduszu Solidarności w zależności od stopnia wdrożenia odpowiedniego prawodawstwa UE w zakresie zapobiegania klęskom, przygotowania planów zarządzania klęskami oraz wykorzystania wsparcia finansowego UE przeznaczonego na inwestycje w środki zapobiegania klęskom.

7. KLAUZULA SOLIDARNOŚCI W ART. 222 TFUE

W art. 222 TFUE wprowadzono po raz pierwszy do traktatu przepis stanowiący, że Unia i jej państwa członkowskie działają wspólnie w duchu solidarności, jeżeli jakiegokolwiek państwo członkowskie stanie się przedmiotem ataku terrorystycznego lub ofiarą klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka. Artykuł 222 stanowi, że Unia musi zmobilizować wszystkie będące w jej dyspozycji instrumenty w celu:

- a) zapobiegania zagrożeniu terrorystycznemu na terytorium państw członkowskich, ochrony instytucji demokratycznych i ludności cywilnej przed ewentualnym atakiem terrorystycznym, udzielenia pomocy państwu członkowskiemu na jego terytorium, na wniosek jego władz politycznych, w przypadku ataku terrorystycznego; oraz
- b) udzielenia pomocy państwu członkowskiemu na jego terytorium, na wniosek jego władz politycznych, w przypadku klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka.

Wdrożenie klauzuli solidarności będzie obejmować wszystkie istniejące instrumenty reagowania, w tym Fundusz Solidarności, przy pełnym poszanowaniu ich szczegółowych procedur i warunków funkcjonowania zgodnie z nowymi wieloletnimi ramami finansowymi. Niniejszy komunikat pozostaje bez uszczerbku dla tych szerszych rozważań.

8. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Wprawdzie od momentu utworzenia Funduszu Solidarności ogólnie funkcjonuje on właściwie – zwłaszcza biorąc pod uwagę szczególny cel, dla którego został ustanowiony – doświadczenia zebrane w ciągu ostatnich ośmiu lat pokazują, że istnieją pewne ważne ograniczenia i niedociągnięcia w jego działaniu. Odnoszą się one zasadniczo do niewystarczająco szybkiego udostępniania pomocy z Funduszu oraz przejrzystości kryteriów jego uruchomienia.

Biorąc pod uwagę, że większość państw członkowskich ma poważne zastrzeżenia odnośnie do wszelkich istotnych zmian w zasadach i funkcjonowaniu Funduszu Solidarności, zwłaszcza jeżeli mogłyby one przyczynić się do zwiększenia wydatków, Komisja wycofuje swój wniosek z 2005 r. dotyczący zmienionego i rozszerzonego Funduszu.

Z drugiej strony Komisja uważa, że należy usprawnić funkcjonowanie Funduszu Solidarności i że ograniczone dostosowania obowiązującego rozporządzenia mogą znacznie przyczynić się do uproszczenia, wyjaśnienia, a w szczególności poprawy zdolności reagowania z

wykorzystaniem Funduszu, tak aby znacznie szybciej zapewniać pomoc finansową państwom dotkniętym klęską.

Celem niniejszego komunikatu jest zwrócenie uwagi na tę możliwość jako podstawę do dalszej dyskusji z Parlamentem Europejskim, państwami członkowskimi w Radzie, regionami i innymi zainteresowanymi stronami oraz do dążenia do ewentualnego wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany obowiązującego rozporządzenia na późniejszym etapie, z uwzględnieniem wyników tej dyskusji.

Załącznik 1:

Progi w przypadku poważnych klęsk stosowane w 2011 r.

(w oparciu o dane dotyczące dochodu narodowego brutto za rok 2009)

W rozporządzeniu Rady (WE) nr 1212/2002 ustanawiającym Fundusz Solidarności UE określa się próg uruchomienia Funduszu w danym państwie jako szkody przekraczające 0,6 % DNB lub 3 mld EUR w cenach z 2002 r. Obowiązuje niższa wartość z tych dwóch.

(mln EUR)

Państwo		DNB 2009*	0,6 % DNB*	Próg w przypadku poważnej klęski stosowany w 2011 r.*
AT	ÖSTERREICH	271 459	1 628,756	1 628,756
BE	BELGIË/BELGIQUE	342 261	2 053,566	2 053,566
BG	BULGARIA	33 113	198,678	198,678
CY	KYPROS	16 641	99,845	99,845
CZ	ČESKÁ REPUBLIKA	129 046	774,274	774,274
DE	DEUTSCHLAND	2 430 940	14 585,640	3 535,904**
DK	DANMARK	226 447	1 358,684	1 358,684
EE	EESTI	13 538	81,230	81,230
EL	ELLADA	226 644	1 359,863	1 359,863
ES	ESPAÑA	1 029 541	6 177,246	3 535,904
FI	SUOMI/FINLAND	171 383	1 028,298	1 028,298
FR	FRANCE	1 922 845	11 537,070	3 535,904
HR***	HRVATSKA	43 572	261,431	261,431
HU	MAGYARORSZÁG	88 291	529,747	529,747
IE	ÉIRE/IRELAND	132 601	795,607	795,607
IS***	ICELAND	7 787	46,723	46,723
IT	ITALIA	1 494 576	8 967,457	3 535,904
LT	LIETUVA	27 010	162,057	162,057
LU	LUXEMBOURG (G.D.)	26 765	160,590	160,590
LV	LATVIJA	19 954	119,723	119,723
MT	MALTA	5 451	32,704	32,704
NL	NEDERLAND	556 518	3 339,108	3 339,108
PL	POLSKA	299 518	1 797,108	1 797,108
PT	PORTUGAL	162 331	973,986	973,986
RO	ROMÂNIA	113 652	681,913	681,913
SE	SVERIGE	296 151	1 776,908	1 776,908
SI	SLOVENIJA	34 704	208,224	208,224
SK	SLOVENSKO	62 575	375,452	375,452
TR***	TÜRKIYE	330 413	1 982,480	1 982,480
UK	UNITED KINGDOM	1 587 886	9 527,315	3 535,904

* Dane w zaokrągleniu

** W 2011 r. 3 535,904 mln EUR odpowiada 3 mld EUR w cenach z 2002 roku

*** Kwalifikujące się państwo trzecie biorące udział w negocjacjach akcesyjnych z UE

ZALĄCZNIK 2:
Wnioski o pomoc z Funduszu Solidarności UE w latach 2002 – 2010

Rok	Państwo		Rodzaj klęski	Szkoda (mln EUR)	Kategoria ¹⁰	Przyznana pomoc (mln EUR)
2002	1	AT	Powódź	2 900	poważna	134
	2	CZ	Powódź	2 300	poważna	129
	3	FR	Powódź (departament Gard)	835	regionalna	21
	4	DE	Powódź	9 100	poważna	444
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2002 r.						728
2003	1	ES	Wyciek ropy (Prestige)	436	regionalna	8,626
	2	IT	Trzęsienie ziemi (Molise/Apulia)	1 558	regionalna	30,826
	3	IT	Erupcja wulkanu (Etna)	894	regionalna	16,798
	4	IT	Powódź (północne Włochy)	(1 900)	(regionalna)	Odrzucono
	5	GR	Niekorzystne warunki pogodowe (zima)	(niejasna)	(regionalna)	Odrzucono
	6	PT	Požary lasów	1 228	poważna	48,539
	7	FR	Požary lasów (południowa Francja)	531	(regionalna)	Odrzucono
	8	ES	Požary lasów (granica Portugalii)	53	państwo ościenne	1,331
	9	MT	Powódź	30	poważna	0,961
	10	IT	Powódź (Friuli-Wenecja Julijska)	(525)	(regionalna)	Odrzucono
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2003 r.						107,081
2004	1	FR	Powódź (delta Rodanu)	785	regionalna	19,625
	2	ES	Powódź (Malaga)	(73)	(regionalna)	Odrzucono
	3-9	ES	Požary lasów (łącznie 7 wniosków)	(480)	(regionalna)	Odrzucono wszystkie 7 wniosków
	10	SK	Powódź	(29)	(regionalna)	Odrzucono
	11	SI	Trzęsienie ziemi	(13)	(regionalna)	Wycofano
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2004 r.						19,625

¹⁰ Wnioski dotyczące klęsk ze stratami poniżej progu, w przypadku których oceniono, że nie spełniają one kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, są oznaczone jako („regionalne”).

Rok	Państwo		Rodzaj klęski	Szkoda (mln EUR)	Kategoria ¹¹	Przyznana pomoc (mln EUR)
2005	1	SK	Huragan (Tatry)	203	poważna	5,668
	2	IT	Powódź (Sardynia)	223 (zawyżony szacunek)	(regionalna)	Odrzucono
	3	EE	Huragan	48	poważna	1,29
	4	LV	Huragan	193	poważna	9,487
	5	SE	Huragan Gudrun	2 297	poważna	81,725
	6	LT	Huragan	15	państwo ościennie	0,379
	7	GR	Powódź (Ewros)	(112)	(regionalna)	Odrzucono
	8	RO	Powodzie wiosenne	489	poważna	18,798
	9	BG	Powodzie wiosenne	222	poważna	9,722
	10	BG	Powodzie letnie	237	poważna	10,632
	11	RO	Powodzie letnie	1 050	poważna	52,4
	12	AT	Powódź (Tyrol i Vorarlberg)	592	regionalna	14,799
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2005 r.						204,905
2006	1	UK	Wybuch składu paliw w Buncefield	(700)	(regionalna)	Wycofano
	2	GR	Powódź (Ewros)	372	regionalna	9,306
	3	HU	Powódź	519	poważna	15,064
	4	ES	Pożary lasów w Galicji	(91)	(regionalna)	Odrzucono
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2006 r.						24,370
2007	1	DE	Huragan Kyrill	4750	poważna	166,9
	2	FR	Reunion Cyklon Gamède	211	regionalna	5,29
	3	ES	Powódź na El Hierro	(18)	(regionalna)	Odrzucono
	4	ES	Powódź w La Mancha	(66)	(regionalna)	Odrzucono
	5	UK	Powódź	4 612	poważna	162,387
	6	CY	Pożary lasów	(38)	(regionalna)	Odrzucono
	7	ES	Pożary lasów na Wyspach Kanaryjskich	(144)	(regionalna)	Odrzucono
	8-16	IT	9 wniosków dotyczących pożarów lasów w 9 regionach	-	(regionalna)	Wniosek niedopuszczony, złożony po terminie
	17	FR	Huragan Dean (Martynika)	509	regionalna	12,78
	18	GR	Pożary lasów	2 118	poważna	89,769
19	SI	Powódź	233	poważna	8,254	
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2007 r.						445,380

¹¹ Wnioski dotyczące klęsk ze stratami poniżej progu, w przypadku których oceniono, że nie spełniają one kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, są oznaczone jako „regionalne” w nawiasach: „(regionalne)”.

Rok	Państwo		Rodzaj klęski	Szkoda (mln EUR)	Kategoria ¹²	Przyznana pomoc (mln EUR)
2008	1	CY	Susza	165,4	poważna	7,605
	2	RO	Powódzie	471,4	regionalna	11,785
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2008 r.						19,390
2009	1	FR	Huragan Klaus	3 805,5	poważna	109,377
	2	IT	Trzęsienie ziemi w Abruzji	10 212,0	poważna	493,771
	3	GR	Požary lasów w 2009 r.	(152,8)	(regionalna)	Odrzucono
	4	CY	Huragany w 2009 r.	(2,6)	(regionalna)	Odrzucono
	5	GR	Powódzie na wyspie Eubea	(83,2)	(regionalna)	Odrzucono
	6	IT	Lawina błotna w Mesynie	(598,9)	(regionalna)	Odrzucono
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2009 r.						603,148
2010	1	IE	Powódź w 2009 r.	520,9	regionalna	13,022
	2	IT	Powódź w Toskanii w 2009 r.	(211,7)	(regionalna)	Odrzucono
	3	ES	Powódź w Andaluzji w 2010 r.	(709,7)	(regionalna)	Odrzucono
	4	PT	Powódź na Maderze	1 080	poważna	31,256
	5	FR	Huragan Xynthia	1 425	regionalna	35,636
	6	SK	Powódź w 2010 r.	649,9	poważna	20,431
	7	PL	Powódź w 2010 r.	2 993,7	poważna	105,567
	8	CZ	Powódź w 2010 r.	204,5	państwo ościenne	5,111
	9	HU	Powódź w 2010 r.	719,3	poważna	22,486
	10	HR	Powódź w 2010 r.	153,04	państwo ościenne	3,826
	11	FR	Powódź w departamencie Var	703-778	(regionalna)	Odrzucono
	12	RO	Powódź 2010 r.	875,75	poważna	24,968
	13	CZ	Powódź w sierpniu 2010 r.	436,5	regionalna	10,911
	14	DE	Powódź w Saksonii w 2010 r.	937,7	regionalna	Odrzucono
	15	HR	Powódź we wrześniu 2010 r.	47	państwo ościenne	1,175
	16	SI	Powódź we wrześniu 2010 r.	251,3	poważna	7,459
	17	HU	Czerwony szlam w 2010 r.	174,32	regionalna	Odrzucono
Łączna wartość pomocy przyznanej na wnioski z 2010 r.						281,848
Całkowita suma pomocy zatwierdzonej od 2002 r.						2 433,757

¹² Wnioski dotyczące klęsk ze stratami poniżej progu, w przypadku których oceniono, że nie spełniają one kryteriów dotyczących klęsk o zasięgu regionalnym, są oznaczone jako „regionalne” w nawiasach: „(regionalne)”.

ZALĄCZNIK 3:
Przegląd danych statystycznych dotyczących wniosków o pomoc z Funduszu
Solidarności

stan na dzień: 31/12/2010

Łączna liczba wszystkich otrzymanych wniosków od 2002 r.	85		
w tym w oparciu o następujące kryteria:			
poważne klęski	27	32%	wszystkich wniosków
klęski o zasięgu regionalnym	53	62%	wszystkich wniosków
kryterium „państwa ościennego”	5	6%	wszystkich wniosków
Wnioski przyjęte przez Komisję	42	49%	wszystkich wniosków
w tym:			
poważne klęski	26	96%	wniosków w kategorii „poważna klęska”
klęski o zasięgu regionalnym	12	23%	wniosków w kategorii „klęska o zasięgu regionalnym”
kryterium „państwa ościennego”	4	80%	wniosków w kategorii „państwo ościenne”
Wnioski odrzucone przez Komisję	35	41%	wszystkich wniosków
w tym:			
klęski o zasięgu regionalnym	35	66%	wniosków w kategorii „klęska o zasięgu regionalnym”
Wnioski wycofane	2	2%	wszystkich wniosków
Decyzja w toku	6	7%	wszystkich wniosków

ZALĄCZNIK 4:
Fundusz Solidarności UE – wnioski o finansowanie w przypadku nadzwyczajnej klęski o zasięgu regionalnym 2002-2010
Symulacja regionalnego PKB (n-3)

	Klęski o zasięgu regionalnym od 2002 r.	Rok	Deklarowana szkoda (mln EUR)	Uwagi	Rok referencyjny PKB (n-3)	Zainteresowane regiony NUTS 2	Regionalny PKB	Średni PKB	Wskaźnik szkody (% regionalnego PKB)	Wynik z zastosowaniem obecnych kryteriów (przyznane mln EUR)	Wynik z zastosowaniem nowych kryteriów
FR	Powódź (departament Gard)	2002	835		1999	Langwedocja-Roussillon	40806,3	40806,3	2,05%	21	identyczny
ES	Wyciek ropy (Prestige)	2003	436		2000	Galicja	34966,5	25191,8	1,73%	8,626	identyczny
						Księstwo Asturii	14968,9				
						Kantabria	8488,3				
						País Vasco (Kraj Basków)	42613,3				
IT	Trzęsienie ziemi (Molise/Apulia)	2003	1558		2000	Molise	4913,9	30206,0	5,16%	30,826	identyczny
						Apulia	55498,1				
IT	Erupcja wulkanu (Sycylia)	2003	894		2000	Sycylia	65549,2	65549,2	1,36%	16,798	brak wniosku
IT	Powódź (północne Włochy)	2003	niejasna		2000					odrzucony	identyczny
FR	Pożary lasów (południowa Francja)	2003	531	brak ciągłości regionu	2000	Prowansja-Alpy-Lazurowe Wybrzeże	99642,6	71225,4	0,75%	odrzucony	brak wniosku
						Rodan-Alpy	137674,2				
						Langwedocja-Roussillon	42847,3				
						Korsyka	4737,6				
IT	Powódź (Friuli-Wenecja Julijska)	2003	525	(szkody prawdopodobnie zawyżone)	2000	Friuli-Wenecja Julijska	27552,6	27552,6	1,91%	odrzucony	niejasny
FR	Powódź (delta Rodanu)	2004	785		2001	Langwedocja-Roussillon	45250,3	75084,7	1,05%	19,625	brak wniosku

						Prowansja-Alpy-Lazurowe Wybrzeże	104919,2				
ES	Powódź (Malaga)	2004	73		2001	Andaluzja	90644,8	90644,8	0,08%	odrzucony	brak wniosku
ES	Pożary lasów	2004	480	(7 wniosków razem)	2001					odrzucony	brak wniosków
SK	Powódź	2004	29		2001	Słowacja Wschodnia	5220,4	5220,4	0,56%	odrzucony	brak wniosku
IT	Powódź (Sardynia)	2005	223	(szkody prawdopodobnie zawyżone)	2002	Sardynia (ITG2)	27538,1	27538,1	0,81%	odrzucony	brak wniosku
EL	Powódź (Ewros)	2005	112		2002	Macedonia Wschodnia i Tracja	5983,2	5983,2	1,87%	odrzucony	zatwierdzenie
AT	Powódź (Tyrol i Vorarlberg)	2005	592		2002	Tyrol Vorarlberg	18814,7 10039,1	14426,9	4,10%	14,798589	identyczny
EL	Powódź (Ewros)	2006	372		2003	Macedonia Wschodnia i Tracja	6466,1	6466,1	5,75%	9,306527	identyczny
ES	Pożary lasów (Galicja)	2006	91		2003	Galicja	39906,9	39906,9	0,23%		odrzucony brak wniosku
FR	Cyklon (Reunion)	2007	211	Region peryferyjny	2004	Reunion	11650,8	11650,8	1,81%	5,29	identyczny
ES	Hiszpania - powódź (El Hierro)	2007	18		2004	Wyspy Kanaryjskie	34188,3	34188,3	0,05%		odrzucony brak wniosku
ES	Hiszpania - powódź (La Mancha)	2007	66		2004	Kastylija-La Mancha	28338,7	28338,7	0,23%		odrzucony brak wniosku
CY	Pożary lasów	2007	38		2004	Cypr	12728,1	12728,1	0,30%		odrzucony brak wniosku
ES	Pożary lasów (Wyspy Kanaryjskie)	2007	144		2004	Wyspy Kanaryjskie	34188,3	34188,3	0,42%		odrzucony brak wniosku
FR	Huragan (Dean)	2007	509		2004	Gwadelupa Martynika	7202,9 7063,6	7133,3	7,14%	12,78	identyczny
RO	Powodzie	2008	471,4		2005	Region północno-zachodni Region północno-wschodni	9480,0 9181,1	9330,5	5,05%	11,785377	identyczny
EL	Pożary lasów	2009	152,8		2006	Attiki	101759,4	101759,4	0,15%		odrzucony brak wniosku

CY	Huragany	2009	2,6		2006	Cypr	14673,2	14673,2	0,02%	odrzucony	brak wniosku
EL	Powódź (Eubea)	2009	83,2		2006	Grecja Środkowa	10072,1	10072,1	0,83%	odrzucony	brak wniosku
IT	Lawina (Mesyna) błotna	2009	598,9		2006	Sycylia	81623,6	81623,6	0,73%	odrzucony	brak wniosku
IE	Powódź	2009	520,9		2006	Region Border, Midland i West	32566,0	32566,0	1,60%	13,0225	identyczny
IT	Powódź (Toskania)	2009	211,7		2006	Toskania	99985,2	99985,2	0,21%	odrzucony	brak wniosku
ES	Powódź (Andaluzja)	2010	709,7		2007	Andaluzja	144874,3	144874,3	0,49%	odrzucony	brak wniosku
FR	Huragan (Xynthia)	2010	1425	Całkowite szkody w wysokości 2,5 mld EUR	2007	Kraj Loary Poitou-Charentes	93594,4 43175,3	68384,9	2,08%	35,63575	identyczny